

Rudi Lubbers
De man die bleef staan

John van Ierland

INHOUDSOPGAVE

Warming-up	Wankelen maar niet vallen	7
Hoofdstuk 1	We waren zelf een attractie	11
Hoofdstuk 2	Een tien voor gedrag	21
Hoofdstuk 3	Olympische Spelen van Tokio	31
Hoofdstuk 4	Olympische Spelen van Mexico	39
Hoofdstuk 5	Profdebuut	53
Hoofdstuk 6	Royal Albert Hall	67
Hoofdstuk 7	Jakarta	79
Hoofdstuk 8	Kleine vleugeltjes	89
Hoofdstuk 9	Twaalf ronden	97
Hoofdstuk 10	Over de top	109
Hoofdstuk 11	Beschuldigd van brandstichting	119
Hoofdstuk 12	Kampioen zonder glans	124
Hoofdstuk 13	Het zaakje stinkt	133
Hoofdstuk 14	Rudi L.	139
Hoofdstuk 15	Vale de Judeus	145
Hoofdstuk 16	Getrouwd of toch niet	153
Hoofdstuk 17	De apen komen uit de mouw	159
Hoofdstuk 18	Liberdade provisório	165
Hoofdstuk 19	Zwerven door Nederland	173
Hoofdstuk 20	Andere Tijden Sport	181
Cooling down	Dankbaar	189
De gevechten	Wedstrijden als amateur en professioneel bokser	191
Bronnen	Verantwoording	197

WARMING-UP

Wankelen maar niet vallen

‘Dertig dagen verblijf ik in Hal C, een zwijnenstal. Geen riolering, stromend water, ramen zonder glas, geen kantine en een zootje ongeregeld dat de naam mens niet verdient. Berovingen, vechtpartijen en smeerlapperij, het is aan de orde van de dag. Stront hoopt zich op en wordt eens per dag weggespoten. Ik weiger te eten om hygiënische redenen.

Onder me hinkt een jonge Portugees. Zijn been is geamputeerd. Doorzeefd door politiekogels. Hij heeft zijn hele familie uitgemoord. Hij is eenzaam. De andere Portugezen mijden hem als de pest. Verderop schuifelt een kinderverkrachter. Hij heeft een meisje van zes misbruikt en gruwelijk vermoord. De oudste van allen heeft als verhuurder een gezinnetje, vader, moeder en een baby doodgeschoten. Ze konden de huur niet betalen. En passant heeft hij ook hun kat opgeruimd.

En ik, ik stond dertien jaar geleden in Indonesië, in een nokvol stadion de wedstrijd van mijn leven te boksen. Miljoenen die aan de buis zaten gekluisterd zagen dat ik overeind bleef. Twaalf ronden vocht ik tegen “The Greatest”, tegen Muhammad Ali. Ik had even de hoop dat ik hem pijn kon doen. Ik stond op scherp, ik was als een gevoelige motor die precies afgesteld stond. Ali was scherper. Ik koos elke ronde voor het afstandsboksen. Zelfs wanneer ik het erg slecht had onder de slagenregens in de hoeken weigerde ik hardnekkig om maar met Ali in de clinch te gaan. Dan zou ik geen overzicht meer hebben, dan zag ik niets meer komen. Dat is belangrijk bij Ali, hij slaat vaak niet hard, maar wel flitsend, snel. In de zesde ronde moest ik bijten om over mijn dieptepunt heen te komen. Ik werd erg moe, vanaf dat moment bleef ik maar doodgaan tot het eind. Toch hield ik het vol. Steeds vond ik opnieuw zuurstof. Ik hoorde niets meer van het publiek, van mijn verzorgers, ik had al mijn krachten nodig om Ali op afstand te houden. Ik voelde ook niets meer, geen pijn, mijn ogen waren dichtgeslagen, voelde wel de vermoeidheid. En Ali... hij leek maar niet moe te worden, hij bewoog in de twaalfde ronde net zoals hij dat in de tweede deed. Ik verloor met duidelijke cijfers op punten, maar ben niet vernederd. Het voelde als een overwinning, de grootste in mijn leven. Ik was de man die bleef staan.

Het was zo mooi en nu zit ik hier, tussen vier koude muren. Mijn hele voorraad kranten stop ik onder mijn matras, tussen mijn dekens en tegen de muur. Het helpt,

maar die verrekte kranten zijn zo snel vochtig. Het matras is een vervuild stuk schuimrubber, dat net zo oud lijkt als de gevangenis zelf. Over het verdere beddengoed kan ik maar beter zwijgen. Ik ben weer aan het doodgaan, iedere dag opnieuw en steeds vind ik toch weer wat zuurstof. Ik kan de pijn niet meer op afstand houden. Ik ben moe, aan het verliezen, de grootste vernedering in mijn leven. Hoe is het toch zo ver gekomen?’

Rudi Lubbers, ooit was hij het uithangbord van de Nederlandse bokssport. Als op het bondsbureau een uitnodiging binnenkwam voor een buitenlandse wedstrijd of een toernooi, dan was er telkens één voorwaarde aan verbonden: Rudi Lubbers moest meekomen. Hij was het paradepaardje – een paradepaardje echter dat na zijn bokscarrière steeds verder begon af te glijden, tot hij door het leven ging met de ongemakkelijke tred van een aangeslagen werkpaard dat zijn weg zoekt over erbarmelijke wegen. Hij was een murw geslagen bokser die op weg was naar een laatste smak tegen het canvas.

HOOFDSTUK 1

1943-1955

We waren zelf een attractie

Op twee kavels grasland aan het kruispunt van de Jan Glijnisweg en de Rustenburgerweg werd vlijtig gebouwd; een wit kerkje, een café en enkele huizen. De bewoners van de gemeenschap wilden niets weten van het nabijgelegen Heerhugowaard, ze woonden in 't Kruis.

Frans Lubbers was in 1943 door de Duitsers meegenomen voor de *Arbeitseinsatz*, dwangarbeid in het Duitse Ruhrgebied. In de zomer van 1944 wist hij te ontsnappen en vond na een lange tocht zijn gezin terug in Noord-Holland. Het was er niet gemakkelijk en Frans en Mientje moesten in de maanden van de laatste bittere oorlogswinter op zoek naar voedsel en behuizing. Voedsel was erg schaars, werk en beschikbare woningen waren er evenmin in Heerhugowaard. Het paar trok verder naar 't Kruis. Ze hadden geluk, er was nog een plek waar ze konden schuilen voor de koude nachten en waar

ze de dagen in betrekkelijke rust konden doorbrengen. Warmte zochten ze bij elkaar en dat resulteerde in de geboorte van het vierde kind Lubbers.

Aan een landweggetje grenzend aan de twee hoofdstraten die 't Kruis vormden, werd vader Lubbers in de nacht van 17 augustus 1945 eropuit gestuurd om de vroedvrouw te halen. Het zou die nacht zomaar eens kunnen gebeuren. Het gevoel van moeder bleek juist te zijn. Het gezonde mannetje werd Rudi genoemd, broertje van Annie, Frans en Jan.

Na de oorlog was er nog steeds geen werk en in 't Kruis, met zijn handjevol inwoners en nagenoeg geen bedrijvigheid, al helemaal niet. Het gezin werd genoodzaakt hun boeltje te pakken en ze trokken naar het zuiden, naar Vlissingen. Vader Lubbers wist zich daar als goed plaatwerker naar binnen te praten bij scheepswerf De Schelde en zo kreeg het gezin, met een woning in een nieuwbouwwijk, de mogelijkheid een leven op te bouwen.

Op de kleuterschool bleek Rudi een slimme kleuter, zelfs een goede leerling. Hij begreep veel en pakte de dingen, zoals lezen en schrijven, erg snel op. Daar haalde hij ook plezier uit, hij verheugde zich er zelfs op nog meer te leren. In augustus 1951 werd Rudi zes en mocht hij eindelijk naar de lagere school.

Het rustige leven was hen echter niet lang gegund. Zijn vader had regelmatig vreselijke pijn in zijn rug, het zou zijn verdere leven beheersen. Op een keer was hij er zo ziek van dat hij daarom thuisbleef. De volgende

dag, de kinderen waren net thuis van school, klopte er iemand van De Schelde aan; controle van het ziekteverzuim.

‘Meneer Lubbers, u heeft zich ziek gemeld, wat is de reden?’

‘Meneer de controleur, ik heb zo’n last van m’n rug, constante pijscheuten, ik kan niet meer op en af. Het spijt me, maar ik kan zo mijn werk niet uitoefenen.’

Emotieloos maakte de man van zijn waarnemingen een verslag en stopte het demonstratief in zijn map.

‘Meneer Lubbers, u simuleert. U mankeert niets, u probeert voordeel te halen door zo onder uw werkverplichtingen uit te komen. Ik maak daar melding van, u simuleert.’

‘Ik stond erbij, mocht niets zeggen’, herinnert Rudi zich. ‘Ik kon dat ook niet. Mijn vader was net als ik totaal uit het veld geslagen. Het woord “simuleren” heeft een enorme indruk op me gemaakt, ik zal het nooit meer vergeten. Die dag zorgde voor een ommekeer in ons gezin, in mijn leven. Mijn vader simuleerde niet, nooit, hij wist niet wat liegen was. Hij was een vreselijk lieve, verantwoordelijke man. Enorm begaan met alles en iedereen om hem heen. Wat moest hij nu? Met al die kinderen? Ineke, Iggie, Marius en Marietje waren er ook bij gekomen, acht in totaal. Daar moest hij voor zorgen.’

De werkgever stopte prompt de betalingen, vader Lubbers werd ontslagen. Met het kleine beetje wat er gespaard was, kon er brood gekocht worden, verder was er niets. Van een ziektewet of een verzekering had niemand

nog gehoord. Er moest nieuw werk gevonden worden. Vader Lubbers stuitte in Vlissingen op een terrein waar een kleine kermis stond opgesteld. Hij raakte er aan de praat en kwam met grootse plannen thuis. Hij zou eigen baas worden op de kermis en wel met een attractie die hij met zijn onwillige rug aankon.

‘Ons oude autootje werd omgetoverd tot een vrachtwagentje. De achterzijde werd er gewoon afgezaagd en op het chassis plaatste mijn vader, de plaatwerker, een open bak waarin een marktkraam werd geconstrueerd. Tegen de achterwand werd een plank gemaakt waarop hij torentjes van conservenblikken plaatste. Die moest je proberen om te gooien en dan won je een pet. Achter in de tuin hadden we een kleine schuur waar wij, ieder vrij uur, ballen maakten. De kern van zaagsel, het omhulsel van een stukje cellofaan en een gekleurd papiertje en dat alles draaiden we stevig vast. We deden er nog een elastiekje met een touwtje aan zodat ze niet te snel zoekraakten. De petten knipten we ook zelf en zetten daar dan met nietjes een klep aan.’

In het begin van de kermisperiode van de familie Lubbers gingen alle kinderen regelmatig mee naar de kermis, in Vlissingen en de omliggende dorpen. Dat was niet voor een lange tijd, op den duur was het voornamelijk Frans die er met vader op uit trok. Als ze dan laat in de avond thuiskwamen, legden ze het verdiende geld op tafel. Achttien gulden en op heel goede dagen zelfs ne-

genentwintig gulden. In de zomer van 1952 kwam er een nieuwe attractie bij. Het was een soort bouw pakket dat steeds opnieuw opgebouwd moest worden. Van een oud zeildoek maakten we een klein tentje waaronder we een paar samengevoegde op maat gezaagde planken legden, het geheel leek op de voorloper van het Rad van Fortuin; een draaibord waar je een slinger aan moest geven. Kwam je op een bepaald vak dan mocht je kiezen uit het nieuwe speelgoedkraampje. Op al die kermissen stond hij tussen de schommels waar je in kon staan, de rups en een zweefmolen.

‘Ik mocht ook regelmatig mee, ik deed dat vooral om van het uitzicht onderweg te genieten, van de zee. Ik droomde dan van een wereldreis, voer over zeeën, vloog over continenten maar landde steeds weer – ietwat teleurstellend – op een kermisterrein. Die kermis slokte meer tijd van mij en mijn broers op dan ons lief was. Altijd maar weer die petten knippen en die ballen draaien. Buiten spelen zat er niet in, we moesten werken. Steeds weer in dat hokje in de tuin. Daar stond ook mijn fietsje, maar daar mocht ik niet op rijden. Eerst moest dat balletje af, en dan nog een en nog een... en dat allemaal voor een paar schamele guldens.’

Het gezin was afhankelijk van de aanloop van het publiek, dat moest dan ook nog zin hebben om een balletje te werpen of een zwier aan het rad te geven; er was weinig tot geen spektakel. Als het weer ook nog eens

tegenwerkte kwam vader terug met een marginaal gevulde portemonnee. Zo kwamen er nieuwe zorgen, het spaargeld raakte op. Eerst was er niet genoeg voor gas en licht, later ook niet meer voor de huur. De maat was vol bij de verhuurder, binnen een maand moest het gezin vertrokken zijn.

‘Het jaar 1953 was net aangebroken, het was winter en ik zat al in de tweede klas. Mijn wereld stortte in toen ik te horen kreeg dat we moesten verhuizen. Volgens vader naar plaatsen waar de kermis meer publiek trok. Van hun laatste centen kochten mijn ouders een oude pipowagen die ze vol trots aan ons toonden. Ik vond er weinig gezelligs aan, het was meer een oud kippenhok op wielen. We pakten onze spulletjes, alleen het hoognodige, meer kon er niet in de wagen en daar gingen we dan. Wij in het kippenhok op wielen en vader en moeder in het vrachtwagentje – dat dienstdeed als de trek-ezel. Later zouden we wel terugkomen om de rest van de inboedel op te pikken.’

De in het oog springende kermiscombinatie trok terug naar het noorden, een echt doel was er niet, maar Amsterdam fungeerde als een soort magneet en ze streken neer op een woonwagenkamp in Osdorp. Ze hadden zich nog maar net geïnstalleerd en de radio aangeklikt, of de schrik sloeg ze al om het hart. De dijken waren doorgebroken in Zeeland. Vlissingen was volgens de berichten zo goed als weggespoeld.

‘We waren aan de Februariramp ontsnapt. Het was een soort van wonder, het kon geen toeval zijn. Het was de voorzienigheid dat mijn vader arbeidsongeschikt werd en dat we moesten vertrekken; hier zat een hogere macht achter. Op de radio en uit de kranten vernamen we dat onze medeburgers moesten vluchten voor het kolkende water, vechten voor hun leven. Ze kropen op de daken om daar te wachten op hun redding. Wat een angsten hebben zij moeten doorstaan. Nadat het water zich had teruggetrokken, zijn we teruggegaan om onze spullen op te halen. Er was niets meer, het huis stond er nog, maar alle spullen waren weg. Ook al mijn speelgoed en mijn fietsje. Met die ramp is mijn jonge jeugd weggespoeld.’

De familie Lubbers probeerde zich aan te passen aan het leven op het woonwagenkamp. Ze waren als vreemden in een gemeenschap van hechte families terechtgekomen en dat botste nog wel eens.

‘Er was altijd wel wat te doen op school, dat had niet zozeer met het onderwijs te maken maar wel met alles eromheen. Om de haverklap kwam een zigeunermoeder naar school en dan liep het vaak uit op een handgemeen met de juffrouw. Waarom? Het kind had dan thuis lopen klagen dat ze corrigerende tikken kreeg van de schooljuf. Voor de juf was het vechten tegen de bierkaai, ze trad wel op, maar slaan deed ze niet. Het was haar woord tegen dat van het huilende kind. Die kinderen wilden gewoon niet naar school en verzonnen van alles. De an-

alfabete moeders begrepen dat niet, kwamen verhaal halen en hielden de kinderen een paar weken thuis.’

Vader Frans vond werk in de suikerfabriek in Halfweg, hij verdiende er zesentwintig gulden per week, iedere vrijdag werd het loonzakje en loonstrookje op de tafel van de pipowagen gelegd. Moeder Mientje telde het tot op de cent na en Rudi, die goed kon tellen, mocht helpen. Er was dan wel vastigheid in het werk, maar op het kamp kon de familie niet aarden. Zij waren geen woonwagenbewoners, dus in de winter trokken ze weg uit Osdorp. Ze gingen opnieuw in de richting van het zuiden. Ze belandden in Dordrecht op een ander woonwagenkamp.

‘Waar moest je anders heen met zo’n wagen? Je mocht niet zomaar ergens gaan staan en geld voor een huurwoning was er niet. Vader verdiende buiten de kermis geld met het ophalen van oud papier en ijzer bij de boeren in de omgeving. Hij kreeg bij het inleveren ervan een paar centen de kilo. Dat de kilo’s in aantal toenamen daar zorgden wij wel voor, die trucjes leerden we op het kamp waar er meer waren die papier en ijzer ophaalden. Naast het kamp liep een spoor en daar maakten we dankbaar gebruik van. De opgehaalde groenteblikken stopten we vol zand, traptten ze dicht en legden ze op het spoor. De wielen van de trein zorgden er vervolgens voor dat het een bonk ijzer was met daartussen zand en dus veel zwaarder. Zo ging dat ook met het papier, voor we naar de weegbrug gingen werden de suiker- en cementzak-

ken vochtig gemaakt, al snel hadden we een aantal kilo's extra. Ik had dat soort dingen snel door, in het dagelijks leven maar ook op school.

In Dordrecht zat ik in de tweede klas, de juf is zelfs bij mijn moeder geweest, omdat ze mij wilde adopteren. Zo kon ik goed verder leren en mocht dan zelfs een klas overslaan. Mijn moeder vond het niet goed. Ik wilde me bewijzen, het vooroordeel weghalen. Overal waar we kwamen werden we onthaald met "daar komen de kermisgasten, de zigeuners". Moeder bracht ons na iedere verhuizing, steeds een ander kermisplein, naar de nieuwe school waar de hoofdmeester bepaalde in welke klas je kwam. Die eerste dagen kenden we niemand, tijdens het speelkwartier stond ik dan met Ineke en Iggie en iedereen starde naar ons. Wij waren zelf een soort van attractie. Dat was niet prettig. Als er werd gevoetbald, werd ik nooit gekozen in een team. Pas als ze zagen dat ik goed kon voetballen, werd ik de volgende keer ook gekozen. Jammer genoeg waren er dan ook nog de meesters en juffrouwen. Net als de ouders van de kinderen riepen zij ook vaak rond: "Dat zijn zigeuners, daar moet je voor oppassen, ga daar maar niet mee om." Ik was een kei in aardrijkskunde, geschiedenis en rekenen en ik blonk uit in gymnastiek. Toch kreeg ik nooit een rapport, want ik was op elke school maar een weekje, of drie dagen. Toen ik een keer in Arnhem een week op school zat, werden de rapporten weer uitgedeeld, maar niet aan mij. Ik heb de meester daarop aangesproken en heb hem een papiertje gegeven met daarop alles wat ik

in dat jaar op de verschillende scholen had gedaan. Ik had het zelf bijgehouden. Voor het eerst kreeg ik een rapport met allemaal achten, negens en tienen.’